

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre. or.
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

La situațiune.

I.

Nimic nu este mai natural în grăua situațiune politică de astăzi, decât: ca bărbații serioși ai ne-mului nostru să cerce a află isvorul răului și după-ace l'au aflat, toți cei buni, cei valoroși, să pună umăr la umăr ca să l vindece după putință, dar nici nu se pôte închipu astăzi o problemă mai grea ca acăsta, și acela sau aceia carii ar puté scóte la liman naia națiunii noastre din valurile furtunose, ce cu o furie elementară o isbesce de tóte stâncile și o amenință cu cutropire, ar obligá pe poporul român, ba putem díce pe fie care patriot adevărat la sinceră și eternă grațitudine; pentru-că pe noi nimene nu ne va puté abate dela credința noastră, că svircolirile șovinistilor magiari, ca statul nostru poliglot, carele chiar și după dispozițiunile întemeietoriului seu, pentru-ca să fie tare aresé rămână pentru totdeauna poliglot — să-l prefacă cu ori-ce preț într'un stat național magiar, sunt cel mai mare pericol pentru stat, că acelea duc la „bellum omnium contra omnes” din care nu pôte rezultá altă, decât rēcirea însuflețirii maiorității civilor statului către stat și nimicirea statului, ér acest réu nutrit prin presa jidano-rene-gaților din patriă și din străinătate atât este astăzi de puternic, încât chiar din elementul magiar, cei mai serioși și valoroși bărbați, nu încercá să se opună curențului turbat, ci sub presiunea de a nu-și riscá popularitatea mai bucuroși se pun în pasivitate.

De o astfelu de încercare considerám noi un articol, ce a apărut în „Luminătorul” Nr. 85 din 8/20 Novembre a. c. datat de lângă Cluș, al cărui stil însă denunță pe autorul seu, carele nu credem să fie din părțile Clușului.

Articolul din cestiune atinge o cordă fórte delicată din viața noastră națională și pretinde ca: „prelații români gr. catolici să ésa din reserva lor astăzi deja funestă pentru noi, și să caute frățescă bună înțelegere și solidaritate cu cei din fruntea bisericiei neunite și poporul român întreg”, și să încheie cu cuvintele:

„Cred a fi dis destul ca cestiunea să fie luată în discuțiune specială serioasă”

Am asteptat ca „Tribuna” ca organul cel mai competent în cestiune, când este vorba de ținuta politică a prelaților gr. cath. se ia act de acel articol, și să-și spună părerea sa, au trecut însă două săptămâni dela aparițiunea lui, și „Tribuna” tot tace, în Nrul seu 269 din 6 Decembre n. însă luând ansă

din un articol al „Românului” tot cam de acăstă natură, incurcă cestiunea după obiceiul ei și după multe sucituri vine la rezultat negativ.

Ne rezervám a ne spune și noi vederile noastre în cestiunea acăsta, ținem însă articolul „Luminătorului” de atât de ponderos încât nainte de tóte îl reproducem, ca cetitorii nostri să-l cunoscă în întreg cuprinsul seu.

Étă-l:

L. Cluș, 1/13 Nov. 1889.

* Cu inima cel puțin aprópe lângă Cluș, scriu acestea, în scopul d'a esplicá natura situațiunii, d'a orientá — de se va puté, pe cei neorientați; scriu respunđend unor voci, după mine, nu destul complete și corecte, asupra noului asalt, ce puterea de stat, dușmana spiritului nostru național încercá în contra culturai noastre naționale.

Nu-i vorbă; avem noi românii multe slăbiciuni, și — comis-am sigur și noi multe greșele, ca și alte pópore în asemenea condițiuni, în luptele noastre diurne — pentru esistență, cultură, progres, mai ales că ale noastre lupte — de secolii pururia mai numai în contra celor din fruntea statului, dușman și omnipotent au fost, ale noastre, biet popor dripit, stors, în contra rafinaților dripitori și storceători nesațioși.

Unul dintre marile, ca să nu díce — cel mai mare păcat secular — e: neîncrederea, și cu ea — înstrăinarea de olaltă a celor de religiunea apusenă și celor de cea orientală; o neîncredere și înstrăinare, ce pururia se sémână de străini, pentru ale lor scopuri, dar se cultivá mereu în sinul nostru — până și de unii matadori naționali, măcar că abia se găsește suflet de român luminat, care n'ar pricepe, că este spre paguba noastră.

Nu-i nici timpul, nici locul oportun, ca să ne amintim cu deamănentul multe stărui și sfortări, ce — mai vèrtos dela Maiu 1848 încóce s'au făcut prin bărbați naționali ne-preocupați de interese particulare, pentru stirpirea acestui réu colosal din sinul națiunii. Momen-an a și succes câte-odată a-l înnăduși, p'atunci anume, când celor dela putere convenia, și ei deci nu se opuniau; și în asemenea momente cauzele noastre, interesele noastre vitale — pe vèdute dau înainte. Nici odată însă nu scim de asemenea succese — în contra voinței și resp. consimțământului de sus.

Nu-mai ca de exemplu aduc, cu câtă bucurie și fericire mijle de popor au vèdut în Maiu 1848 pe câmpul libertății de lângă Blaș îmbrățoșindu-se ambii capi ai bisericilor noastre, și — cărui român cu inimă nu i salta de bucurie acăsta inimă, când după diploma din Oct. 1860 vèdú pe Șulupiu și pe Șaguna pășind mână 'n mână în arena luptelor pentru apărarea intereselor poporului român?!

Dar acăsta frumósă, frățescă pornire — convenia politice de sus dela putere. De îndată ce acăsta condițiune lipsia, desbinarea și izolarea reintra în spirite, și cërta și frecările, în cel mai bun cas — nepăsarea urma; și — dacă inima română în cei din fruntea bisericilor nu amorția de tot, pentru binele poporului se mai luptau — când dintr-o parte, când dintr'alta separați, cu zel și succes parțial și precar.

În asemenea situațiune ne aflăm astăzi; putem díce dela 1865 încóci, de când s'a întemplat, ceea ce — n'avem trebuință să mai descriem, că-i simțim urmările amare și dureróse!

Dar cu puterea de stat, conform tendințelor ei, nu puteam merge, că vedeam — după multă luptă între noi, demascându-se mereu prin fapte mormântul nostru național în acele tendințe, cari la început sus și tare se negau!

Ultima, bine combinată și motivată, fiind-că din recunoscerea supremului pericol emanat încercare de apropiere și pășire resolută, în solidaritate frățescă s'a făcut, și s'a făcut din votul clubului deputaților naționali dela dieta un-gurésă, prin dnii Ant. Mocsonyi și V. Babeș în Sibiu și Blaș, la 1867, 3—4 săptămâni înainte de încoronare, în scopul de a asigurá măcar cele deja eluptate și prin parola domnitorului sancționate drepturi naționale. În deșert! căci avea să fie în contra dorinței și bunăvoinței de sus!:

De atunci cauzele noastre, cele mai sante ale vieții, până și cele recunoscute prin lege, mereu, dar neimpedecat pradă se fac; sfortările noastre într'u apărarea lor, parțiale fiind, neputincioase sunt și fără efect. Nici nu e de mirat, când vedem că — noi, cătră aceea că slabi suntem, în faptă suntem și divisați, sfâșiați; ér potestatea de sus, potestatea statului întreg, întrégă întrégă contrară, chiar dușmană ne este.

Am decretat și închiegat solidaritatea națională în adunările cele mari din Sibiu la 1881, 1884 și 1887 frumos și unanim. Dovadă eclatantă de conștiința noastră națională, de recunoscerea pericolului în care ne aflăm, și de simțul puterii de viață al poporului nostru. Dar — factorii principali ai vieții noastre sociale în stat, bisericile noastre, preasânții capi ai lor, au rămas — departe de noi. Díce-se „din politică”; cine însă după fapte și efecte va puté distinge acăsta politică de indiferentism, nepăsare și alte încă mai slabe motive?! Ori-cum, negabil e și rămâne, că — poruirilor noastre sancțiunea bisericilor noastre resp. a prelaților nostri din fruntea acelora li-a lipsit, măcar că noi și cu întreg poporul nostru venerám bisericile și ne închinám prelaților din fruntea lor. Recunoscem sântenia, de care ocărmitute sunt sufletele noastre, și — totuși credem, că ea pôte se ne lip-sescă, pôte să nu fie cu noi în cele mai grele pericole și lupte ale vieții noastre române! Astfelu deși în fruntea comitetului nostru central, esecutiv am pus pe cei mai valoroși bărbați din sinul nostru popular, înche-garea dorită nu s'a putut vivificá și utilizá.

Când va fi timpul oportun, sigur descoperi ni-se vor cele pretrecute în sinul comitetului național: scrupulii, temerile, sfortările, ce au produs lipsa de autoritate și de omogenitate și ne vom puté esplicá sterilitatea, stagnațiunea, amorțala, de care ați nu scim să ne dăm séma. Eată-ne cauzele nesucceselor, respective neputințelor noastre practice, în fața cărora temeritatea domnilor dela putere — nu crede a mai trebui să aibă considerațiuni, să mai aibă vre un motiv, de a-și înfréna patima órbă, ce-i conduse pașii spre distrugerea noastră!

Am cređut a fi supremul timp, de a pune degetul pe acăsta rea bubă în corpul nostru național. Odată trebuia să o facem, apoi — când? — dacă nu acum, când cuțitul ni se pune la gâtul existenței și culturai naționale!

Foile noastre politice — tóte dau alarm, tóte semnaléză pericolul și condamnă volnicia guvernului, tóte aviséză la consecințele cele funeste ale nelegalității ce comite: dar vre-un sfat pozitiv, sfat practic, care ar promite ceva folos — n'am cetit până acuma. Într'aceea găsece în „Tribuna” din Sibiu relativ la gravitatea cauzei — raționarea și aprețierea, că — pericolul astăzi începând la gimasiul gr.

FOIȚA.

Cântece populare.

Din satul Gioagiul de sus, de sub pólele munților apuseni.

(Încheere.)

De n'ar fi ochi și sprâncene,
N'ar mai fi păcate grele;
Dar ochi și sprâncene sunt,
Pécatele's pe pământ.

Frunză verde soldí de peșce
Vai de cela ce iubesce,
Nici nu móre, nici trăiesce,
Numai se tot nácăjesce;
Se bate cu gândurile,
Ca apa cu valurile.

Mult me'ntrébă codru verde
De ce fața mi-se perde?
— Taci codre nu me'ntréba
C'acuși se perde ș'ata,
Numai să-ți vie vremea.

Spune mândră și gácesce,
De ce codru'ngálbinesce,
Și voinicu'mbátrânesce?
— Eu și-oiu spune bade-așa:

Codru de zăpadă grea,
Voinicu de voie rea.

Cât era mândra pe-aici
Dilele erau mai mici;
Dar' mândra s'a depártat
Dilele s'a 'ndelungat.

Trandafir de pe cărare,
Nu e dorul bóla mare?
Bóla mare și cu jele
Pentru inimi tinerele,
Că le rupe și le fránge
Până tóte le mai stánge.

Mândră sprâncene pe sus,
Suffetul badei l'ai pus;
Mândră sprâncene pe jos
Suffetul badei l'ai stors.
Mândruță ochiiți tei
I a uns maică-ta cu clei
De-mi puiu capu după ei;
Mândruță buzele tale
Le-a uns maică-ta cu miere
De-mi puiu capu după ele.

Iubesce-me tu copilă
Până te rog și ți fac silă,
Că dacă m'oiu mânia,
Mii iubi și eu n'oiu vrea:

Ba díce de u și me jor réu
Când vei vrea tu, n'oiu vrea eu.

Cucule pénă surie,
Eu me culc tu me mângăie;
Cucule pénă galbină,
Eu me culc tu me légănă;
Cucule ochiuț de peșce
Eu me culc tu me trezesce.

Cucule cu péna sură
Mușcaț-aș limba din gură,
Ca să pot și eu cântá
Se fiu 'drag la mândruța.

Păsăruică din alac,
Nu me blástéma să zac,
Că n'am pe nime cu drag
Să me'ntrébe de ce zac...
Zac de bine, zac de réu,
Zac bade de dorul teu;
Zac de réu ori zac de bine,
Zac bade de dor de tine.

Păsăruică cu cunună,
Nu-mi cânta séra pe lună,
C'amea inimă nu-i bună,
Că-i încinsă cu curele
Mâncată de multe rele.

Fă-me Dómne ce mi-i face,
Fă-me pasere măestră
Să sbor la badea'n feréstră,
Să bat cu aripile
Să-i deschid ferestile
Și să-i cânt doințele;
Să se mire și badea
Ce păsăruică-i asta,
Trupu ei de păsăruță
Glasu ei de-a lui mândruță;
Trupu ei de păsărea
Glasul ei dela mândra

Dela noi bade la vale
Busuioac roșu răsare,
Busuioac-i muntenesc
Pusam gând să te urâsc,
Urască te sórele,
Dră éscă te bólele,
Din arat
Până'n cărat,
Din culesu viilor
Până'n spartu buților;
Când ți-a fi bade mai bine
Șadă popa lângă tine;
Când ți-a fi mai ușurel
Șadă popa ș'un diecel;
Când gândesci că ti-i scula
Te-adepe cu lingura.

Vină mândră să fugim
Să fugim să pribegim,

cat. din Beiuș, amenință mai de a dreptul institutele culturale ale românilor uniți, apoi concluziunea:

„Și — n'are nimenea să-și facă aluziunea, că biserica română gr. orientală va rezistă și după-ace cea gr. catolică fără îndoială mai bine situată și ași mai bine păstorită, va fi renunțat la instrucțiunea națională-română.“

„Episcopatul — (înțelege cel unit) ținând sēma de spiritul comun al credincioșilor, a rezistat până acum: nu va mai rezistă după-ace scōla străină va fi schimbat acest spirit. Și őr nu trebuie să ne facem iluziunea, că românii gr. orientali, păstoriți precum sunt, vor fi mai conservatori ca frații lor gr. catolici.“

Er raționamentele în general i sunt următoarele:

„Nu este în actualul stat ungar loc pentru viața culturală română... Dacă se menține actuala stare de lucruri, și dacă noi românii vom stărui în politica noastră de până acum, guvernul va face și aici la noi ceea-ce a făcut la slovaci și la rușeni, unde au maghiarizat încetul cu încetul toate aședēmintele de cultură.“

„Începutul s'a făcut acolo, pentru-că acolo rezistența era mai mică... Acum vine deci rēndul la noi, őr încât pentru noi primul pas otărīt s'a făcut la Beiuș, fiind-că acolo e mai mică rezistența. N'avem însă, de cât să ne dăm sēma despre cele petrecute în timpul de doi ani de zile, pentru ca să ne încredințăm, că pregătiri s'au făcut, ... ca pretutindenea... românii incapabili de rezistență.“

Mărturisesc, că aceste pasaje din fruntea prețuitei „Tribune“ scrise precum se vede, de un frate dintre cei se rios îngrijați, care să sēmna cu o stea, mi-a dat impulsul de a tractă și eu această cestiune și de a me sēmna cu două stele, voind a indică, că-mi este intențiunea, să dic cevași mai mult, mai lămurite și mai complet în cauză.

Sum de acord cu fratele dela „Tribuna“. Aflu și eu că este natura i urmēzā de sine, ca — după-ace puterea de stat magiară va fi distrus învēmământul superior român la uniți, precum l'a distrus la slovaci și rușeni, are se dee năvală asupra institutelor române ortodoxe și are să le distrugă și pe acelea, și că — rezistența episcopatului român ortodox nu va fi în stare, la rēndul seu, a împedecă și paraliză furia magiară. Cu atāta însă — eu unul nu me pot mulțami; la atāta, după mine, nici jurnalistica noastră națională nu se pōte oprī. Nu numai a sēmna l' pericolul și a alarmă publicul — este chemarea sa; căci atāta n'ajunge, precum n'ajunge nici amenințarea inamicului cu „Iconarii“, fie aceia din Rusia sau ori de unde, — ci s'fat pozitiv, mod de apērare trebuie propus, desbătut, satorit și cordus la realizarea.

Eu am indegetat al meu svat practic mai sus unde am espus cauzele nesucceselor resp. neputințelor noastre practice și el acel svat în trei cuvinte sună:

Se cadă pāretele despărțitoriu dintre noi și dintre factorii nostri supremi naționali!

O di, o unică di cei din Blaș și din Sibiu, din Arad și din Oradea, din Lugoș și din Caransebeș — se nu mai trāescă separați și isolați de olaltă, ci în solidaritate între sine și cu cealaltă inteligență a poporului — să se lege, pentru lupta întru apērarea celui mai sacru și vital drept și tesaur ce ni se atacă, astăzi la uniți, māne la neuniți!

Nu subscriu orbiși lauda ce se dă prin stimata „Tribuna“ bisericeii gr. catolice, ca — „mai bine situată și ași mai bine păstorită“, că — n'am base practice, dovedī eclatante, prin rezultate în lupte câștigate, n'am anume în fața recunōscerii prin însuși fratele dela „Tribuna“, că — pericolul mai întâiu se ivesce, unde rezistența e mai mică.

Nu subscriu acea laudă — și din acei motiv, că în trecut nici odată n'am vēdūt pre maimarii bisericeii unite eșind din cuiburile lor solitare și luând inițiativa vre-unei acțiuni, fie de apērare, sau de vre-o creațiune națională solidară între romāni; precād frații neuniți, deși fără subvențiuni și fonduri, fără favoruri din Roma și Viena, prin alor valōre si-au eluptat emanciparea de sub Ierarchia sērbescă și și-au organizat o frumōsă autonomie a bisericeii lor naționale, pe basa căreia la 1879 ai ei prelați au luat inițiativa pentru o luptă comună, solidară, contra legii, ce ne atacă învēmământul secundar.

Nu subscriu în fine lauda și pentru-că ea propriamente se reduce asupra ținutei numai personale a unora, și asupra unor fapte mai mult locale și filantropice, cari nu recer luptă cu mari fatigie și pericole, cu atāt mai puțin eroism și rumpere cu trecutul cel necorespundētoriu prezentului, ci —

Că vremea-i bună de fugă
Că pe câmp iarba-i mai crudă,
Unde calci
Urmă nu faci,
Unde seși
Urmă nu veși,
Să trecem vâlcelele
Să schimbăm inelele;
Ba să trecem granița
Să ne schimbăm și vorba.

Frunță verde fōie fragă,
Lubește-me bādīț dragă,
Lubește-me din vēdūt,
Dacă nu mai poți mai mult;
Lubește-me din vedere,
Dacă n'ai altă putere.

Tot aștept dōr' a 'nturna
Māndra mea de unde va;
Tot aștept dōr' a veni
Māndra mea de unde-a fi.

Arđă te focu de dōr
Și pe tine bādīșor,
Că me'nvēțași a iubi
De nu me pot odichni.

Doru meu s'a mādrii mele
N'are nici o mādgiere...

Cine foc și-a dīs dōina
Arsă i-a fost inima,
Ca și a mea acum;
Și n'a dīs'o nici de-un bine
Numai de necaz ca mine.

numai mijlōce și o inimă bună, precum le au acei pușini, venerabili, prin care singure însă nu ne putem salvă cauzele cele mari și vitale, ce dīnne ni se atacă și periclitēzā.

Subscrie voiu însă cu ambe mānīe landa marilor prelați romāni gr. cat. și cānta-voiu mārīrea lor în strune și organe — de îndată ce îi voiu vedea eșind din reserva lor, astăzi deja funestă pentru noi, eșind și cāutānd frātēscă bună înțelegere și solidaritate cu cei din fruntea bisericeii neunite și cu poporul român întreg,

Seiu eu că — determinarea este anevoiōsă și pașul și mai greu: însă seiu și aceea, că — coste ce va costă, trebuie să se facă, dacă este ca se nu devinā Matadorii bisericeilor naționale — tradatorii acestora și ai națiunii.

Seim și aceea, că capete mari și venerabile, de sēma unui G. Barițiu, în ā de pe la începutul erei absolutismului constituțional magiar susțin cu tārīe de fer și ne predicā:

Sē-i lāsām în bunăpăce pe acei din fruntea bisericeilor noastre, ca se nu-i espunem furiei dlor dela putere; că — prē mult au de riscat: cei uniți mari favoruri materiale, cei neuniți frumōse drepturi sinodale. — Par-cā deū, acele favoruri materiale ar fi numai pentru-ca unii pușini să se sature bine, în linisce; őr elaptatele drepturi autonome ale neuniților numai de parade!

Dar — ce ne mai folosesc poporului acele favoruri și drepturi, atunci când, magiarii ajungēndu-și scopul, noi vom fi încetat d'a mai fi ceea-ce trebuie să fim, și ca ōmeni de trebă — voim se fim: Romāni adevērați?!

Beneficile și drepturile bisericeilor noastre naționale nu sunt scop, ci mijlōce spre scop, spre scopul apērării și nobilitării noastre ca romāni.

Cred a fi dīs destul, ca cestiunea se fie luată în discutiune specială seriōsă.

Revista politică.

Cu 12 Decembre a. c. va intrā dieta ungară în ferii și așa și va sistā activitatea până după sērbătorile Crāciunului. Până la începerea ferierilor se crede, că va terminā cu bugetul ministrului de interne, proiectele cu privire la conversiune, imprumuturile hipotecare și la contingentul recruților.

O bună impresiune a provocat vorbirea marelui orator și ministru de iustiție Desideriu Szilāgyi, care muștrānd opozițiunea pentru scandalele ce le face și direcțiunea abnormală, ce o urmēzā, o îndrumă a luā calea frēscă și a se întōrce őr la o activitate normală, dacă voesce să mai cruțe ceva din prestigiul, ce l'a avut în trecut.

Încāt privește pōlitica, ce o urmēzā guvernul, a rēspuns dl Szilāgyi ea e satorită așa în consiliul de ministri și toți ministrii iau o rēspundere solidară pentru direcțiunea politică, fără a se putē dice, că ministrul președinte și jōcā mendrele, cum îi place.

Aceste declarațiuni, pe cari de altcum le a mai rostit ministrul de iustiție în conferința clubului partidului liberal, au fost un duș de apă rece pe capetele inferbintate ale opoziției, carea nu s'a așteptat la o atitudine așa de hotărītă tocmai din partea dlui Szilāgyi, în care opoziția și punea mari speranțe.

Mai mari succese a secerat în ședința din 4 Decembre ministrul de interne cont. Teleki. După ce referentul Gajāry a motivat escedentul bugetului ministrului de interne, se sculā ministrul și în tr'o vorbire intreruptă prin aplause desfășurā un întreg program în afacerile interne. Această vorbire a provocat o astfel de impresiune, încāt și membrii partidului opozițional l'a felicitat pentru ideile lui reformātōre. Conform esposeului seu ministrul va presentā un proiect de lege cu privire la administrarea juridisdicțiunilor; promite regularea dreptului de administrare pentru comune și iurisdicțiuni, reforma dreptului reunional, orfanal, de dare și reforma stărei polițienesci. Centralisarea administrațiunei se va duce în îndeplinire, fără însă a se nimici de tot autonomia, ce esistā.

În parlamentul german domnesc mari animosități din cauza desbaterii legii socialiste. Socialistii în butul tuturor măsurilor drastice, ce se iau pentru nimicirea lor, dau tot mai multe semne de viață și în timpul din urmă activitatea lor a fost așa de febrilă, încāt guvernul s'a vēdūt necesitat a pune la rācōre pe unele căpetenii. Glasul lor în parlament produce mare efect și se crede, că dacă se vor urmări cu atāta insistință, nici odată nu se va putē realizā o apropiere între liberali și conservatori, cu tōte, că însuși împēratul umblā să imblāndēscă pe liberali și să-i cāstige. Întru cât i-a și succes, leadērul lor a declarat, că nu mai e harnic să lupte și a abđis de pozițiunea de conducētoriu, őr împēratul s'a grābit a i arātā deosebitele sale simpatii și distincțiunea cu ocasiunea unei secrete anume plānuită.

Cestiunea cea mai importantă, cu care se ocupă legislativa francesă e reînnoirea convențiunilor va male cu statele străine, o cestiune la care ar trebui să se cugete de timpuriu tōte statele, a căror convențiuni espirā în anul 1891 respective 1892. Deōre ce convențiunea, conform tractatelor, se pōte desface numai după-ace se anunță cu un an mai înainte, se vor consultā tōte camerele și se vor producē a-și dā verdictul, dacă trebuie sau nu renoite tractatele, cari trebuiesc modificate și în ce sens?

Unul dintre cei mai de frunte economisti francesi, reprezentantul din Havre, F. Faure a propus compunerea unei anchete de 45 persoane, care să studieze tōte afacerile economice și să facă apoi raport parlamentului. De altfel s'au și format coisiuni private pentru tōte ramurile industriei și comerciului, cari studiēzā mai deapōrpe afacerile economice. Precum se vede Francia scie dā importanță cuvenită economiei sale cu atāt mai mult, că ea jōcā rolul principal la încheerea diferitelor tractate de convențiuni și că celelalte state vor trebui să se orienteze după atitudinea, ce o va luā ea.

Camera italiană a luat hotārīrea a se lāsā în desbatere cu privire la rēspunsul de adresă al mesagiului. Guvernul s'a opus mult acestei hotārīri motivāndu-și atitudinea, că mesagiul vorbesce așa de lāmurit, în cât ori ce discuțiune e superflū. Nu tot așa cugetā însă și camera. Ea e de părere ca să se tragā în discuțiune cu deosebire punctele privitōre la visteria statului și deficitul cel mare, ce e pus în perspectivă. În modul acesta opoziția nemulțamită are privilegiu a aruncā săgeți în dl Crispi, care nici decum nu e binevēdūt și asupra căruia se încarcā tōte greșelile și pēcatele, ce se ivesc în politica internă și esternă a Italiei.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Budapesta, 20 Novembre 1889. Dle redactor!

Congresul nostru ultim a fost decis facerea unei reprezentățiuni către guvernul țerei pentru scutirea preoților dela robota, ce se aruncā după trăgētōrii pe cari sunt siliți ai ține ca să și pōtā lucra sesiunea parochială.

Venind la pertractare proiectul de lege privitoriu la susținerea drumurilor, în care reprezentarea congresului nu e luată în privire, în casa deputaților nu s'a aflat nime să spriginēscă această dorință justă a congresului, în casa magnaților însă în ședința din 16 a l. c. membrul Dr. Iosif Gall a făcut un amendament pentru considerarea acestei dorințe, dar fiind combătut din partea ministrului cu aceea, că dela obligāmēntul general al cetățenilor nu e consult a înmulți esceptiunile, — deși o esceptiune s'a primit în privința preoților, cari țin cai, pentru de a umblā în filiale, — propunerea dlui Dr. Gall a cădūt.

În casa magnaților e și greu altcum a reuși cu amendamente pentru greutatea ce o causēdā pertractarea nouă a aceloră în casa ablegaților, de aceea se iau proiectele de legi sub discuțiune de regulă mai mult numai din punctul general al primirei ori neprimirei preste tot; și altcum erā supremul timp că proiectul să se prefacă cât de curēnd în lege, deōre pre basa aceluia au să se facă acum pre anul viitoriu planurile drumurilor publice și bugetele susținerii lor; tōte aceste impregiurări a îngreunat veđi bine reusirea amendamentului.

Mult e de mirat însă, că în casa ablegaților, unde avem deputați cari sunt membri congresului, ba e și un preot, și unde se putea încerca cu mai multe șanse un atare amendament, nu l'a făcut nime.

Viena, în 4 Decembre 1889. Cu mare însuflețire s'a deschis anul acesta parlamentul austriac și icōna ce se presintă la începutul activității parlamentare presintă lucrurile în colori mai favorabile ca de altădată.

Acēsta în genere a produs o bună impresiune și se crede, că guvernul răđimat pe majoritatea, ce i-a mai rēmas credincioasă, va eși la liman fără a dā pept cu prea mari greutate și stavile.

Toți sunt convinși de bunele intențiuni ale politiceii urmārīte de guvernul dlui Taaffe și seiu, că încāt ii e posibil, el cautā tōte mijlōcele a face să disparā diferențele și nemulțamirile, ce se ridicā dintr'o parte sau din alta.

Un bun sprigin va avē guvernul în reprezentanții provinciilor, cari nu aderēzā la politica hegemoniei germane și cari vor sprijini pōte pe dl Taaffe și numai din considerarea să nu-se pōtā inaugură o astfel de politică.

Acēsta s'a putut observā cu ocasiunea unei interpelări, cari cere deslușiri în privința politiceii, ce o urmēzā guvernul cu privire la aspirațiunile cehilor cu privire la aspirațiunile cehilor pentru încoronarea monarchului de rege și pentru dreptul public al Boemiei.

De altcum și conducētōrii partidelor s'au intrunit în mai multe conferințe înainte de deschiderea parlamentului și au pregătīt tōte lucrurile de așa, încāt se fie gata a rēspunde atacurilor primejdiōse, ce se pregētesc din partea opozițiunei și a tăiā poftele egoistice.

Ce i drept, pentru ca tōte aceste partide se pōtā merge mână în mână se cere deosebit tact de conducere și mai presus de tōte se pretind multe concesiuni.

Mai energic pentru concesiuni au pășit clericali, cari pretind cu ori ce preț realizarea scopului ce l urmăresc: să pună adecă instrucțiunea în posesiunea bisericeii, ca ea să fie purtătorul și focariul luminei.

Nu se știe încă, ce atitudine va lua guvernul cu privire la pretensiunile clericilor.

În anul trecut a făcut câteva concesiuni, cu care le a aruncat țărână în ochi, atunci însă era în fruntea lor bărbatul cu voință de fier, principele Liechtenstein, carele exercia o mare influență asupra oamenilor din cabinet și înaintea căruia chiar aprigul ministru de culte și instrucțiune publică Gautsch a trebuit să cedeze.

Acest bărbat a părăsit însă pe neașteptate pozițiunea sa de conducătoriu fără a motivă limpede repășirea sa din fruntea partidului. Se presupune, că și a tras mai bine sâma cu impregiurările și că vedând, că poate tot nu i se realiză scopul, ce l urmăresce, a aflat de bine mai bucuros a se retrage decât a căde cu planurile sale.

Prin acesta deci clericali au pierdut mult, cu toate aceste dau semne de o vitalitate mare, și în special presa lor erueză cestiunea școlilor confesionale până în cele mai mici amănunte și pledază pentru ea cu o proverbială bărbăție.

De altfel se crede, că sesiunea parlamentară nu va avea durată prea lungă, deorece guvernul nu s'a pregătit cu proiecte reformătoare și nouă, ci totă activitatea se va mărgini la câte-va cestiuni, cari recer o grabnică rezolvare.

Mare senzațiune va fi provocat de sigur în Ungaria șvoul ce circulă pe aici și pare a fi emanat dela persoane cu mare influență în cercurile conducătoare. Acesta precum s'a raportat și foilor cehe este, că politica inaugurată de dl Tisza, premierul ungar, și-ar fi ajuns culminațiunea și totdeodată și sfârșitul.

De acesta sunt incopciate și nesce aprețieri, cari deși nu se confirmă în mod oficios publice, totuși sunt destul de importante pentru a fi înregistrate. Centrul în jurul căreia se învârtesc și formeză actuala politică cislaitană și se susține, că dacă premierul ungar ar fi silit să cedeze în fața lucrurilor ce se desvöltă a a atacurilor, ce mereu se ridică asupra lui, portofoliul primului ministru l'ar ocupa o persoană, care să fie pe deplin împăcată cu desvoltarea lucrurilor din Cislaitania, să nu o combată mai mult, să caute a inaugura chiar și dincolo o astfel de politică.

Acăsta pare a fi însă mai mult un feliu de demonstrațiune față cu cele ce s'au petrecut la Viena și Budapesta și pare a fi emanată din cercurile guvernamentale cu intențiune.

Însă chiar o plănuită demonstrațiune să fie numai, totuși ea și are însemnătatea sa, deorece demonstrațiunile ce s'au făcut la Viena și la Budapesta contra politicii Cislaitaniei n'au schimbat de loc atitudinea cercurilor guvernamentale, cari au trecut preste ele la ordinea zilei, cu răcéla omului sincer, când se știe în drept.

Are deci motive să se supere presa magiară și în mânia sa să tragă la indoală existența actualu lui cabinet, să tragă în discuțiune bugetul, carele cu toate acestea precum l'a prezentat ministrul de finanță nu arată nici un deficit, ci un excedent de preste o jumătate de milion. X.

Simeon Popescu.

(Urmare.)

10. „Nu el a esoperat, ca unii meseriași să-și plătescă restanțele din anii trecuți, pentru-ca să pôtă fi induși în lista membrilor, nici a procurat cereri dela nisce oameni subordinați, ca să fie primiți între membrii p'rochei. Dar, ăice el, chiar așa să fie, el și-a făcut numai datorința de paroch, îndemnând pe parochienii sei la împlinirea datoriilor lor. Dacă acele cuitanții au fost falsificate, acăsta este a se impută acuatoriului Grigoriu Mateiu, care a fost episcop.”

ad 10. Me provocă la dl George Dima, carele a fost de față, când după închiderea ședinței din 28 Ianuarie, în antișambra odăii, în carea s'a ținut sinodul, acusatul a provocat pe măsarul A., ca până la ședința procsimă să plătescă restanțele și să-i producă lui cuitanțele pe baza căroră apoi va fi introdus în listă și va pute votă. Ceea-ce a făcut cu A., negreșit va fi făcut și cu alții, altcum nici nu s'ar pute esplică numărul cel extraordinariu mare, după referințele locali, al celor ce pretindeau în 2 Februarie a fi induși în listă și în parochia și a fi admiși la vot.

Tot acăsta esplică și adausul cel făcuse notariul, negreșit în conțelegere cu acusatul, la acel punct al protocolului din 28 Ianuarie, carele privia staverirea listei membrilor, după care adaus, aceia cari vor refuși restanțele mai târziu vor fi introduși în listă. Un conclud acăsta, care nu se luase în sinod, dar carele îl susțineau președintele și aderenții lui cu totă tăria.

Nimene nu-i face lui imputare pentru că a sfătuit pe restanțieri să-și refuască datoria, și pe de acei locuitori în

parochia, cari nu erau încă membrii să se facă membrii. Acăsta da! este datoria dănsului.

Nu o a făcut însă atunci când era datoriu să o facă și când îl recercase comitetul anume să o facă, și dacă a făcut-o numai din cortezie, cu scop de a zădărnici un conclud devenit în valoare de drept al sinodului și de a eternisă anarchia în parochie.

Acăsta i-se impută.

Nime n'a afirmat, că cuitanțele ar fi fost falsificate. Nici n'au fost falsificate, căci ele sunt făcute din anul pe carele trebuiau respectivii să plătescă taca la fondul școlariu, când li-s'au prezentat spre plătire însă le-au respins, și crâșnicul le-au restituit cassei. De atunci au pausat la episcopul Ciora, ér acuma când cu scopul ca să incurgă la alegere sau ei, sau d'ora altul pentru ei au răspuns restanțele, nu li-s'au dat cuitanțe nouă cu datul plățirei, cum trebuia să fie, ci episcopul Ciora le a predat cuitanțele vechi cu datul și subscrierea veche chiar pentru ca să seducă pe sinod.

Constatându-se însă în sinodul din 2 Februarie din rațiocinii, că acele sume nu sunt cuprinse în rațiocinii, în fața sinodului a recunoscut dl Ciora, că nu atunci au plătit respectivii de când sunt datate cuitanțele, ci dela 28 Ianuarie încôce și li-s'au dat cuitanțele vechi.

Acăsta cestiune de altmintea s'a lămurit și în raportul ce l'a substernut comitetul la venerabilul consistoriu relativ la recursul înaintat în numele respectivilor contra concludului sinodal.

Dacă se pune pond pe acăstă impregiurare, me rog ca și acel recurs să se procure din oficiu și să se alătore la acest act.

11. „Protopresbiterul susține: că concludul sinodului din 28 Ianuarie cu privire la statorirea listei membrilor a fost luat așa precum era stilizat, și nu protopresbiterul l'a modificat, ci acuatorii cu ocasiunea verificărei protocolului, la verificarea căruia au votat și membrii, cari la aducerea concludului n'au fost prezenți în sinod.”

ad 11. Acăsta este o calumnie.

Un asemenea conclud cum susține acusatul nici nu se putea lua, căci după § 5 al Regulamentului pentru parochii numai aceia au avut drept a reclama contra listei rectificăte prin comitet la finea anului 1887, cari atunci au avut drept de a fi luați în listă și n'au fost luați.

Deci numai pe acestia putea să-i privească și concludul, dar nu pe aceia, cari numai după ședința primă a sinodului din 1888 au plătit restanța, pentru care îi stersese comitetul în 1887 din listă.

Un asemenea conclud în sine ar fi fost nul, pentru că nu sinodul, ci comitetul face și rectifică lista, ér sinodul numai reclamațiunile le rezolvă și eventual pe baza acelora le rectifică.

Unul deci, carele numai după 28 Ianuarie a împlinit condițiunea dela care atărnă introducerea sa în listă, nici n'are drept a reclama contra listei făcute în Decembrie 1887 pentru anul 1888, ci pôte pretinde să între în lista ce se va face la finea anului 1888 pentru anul 1889.

Se pôte că vor fi votat la verificarea protocolului din 28 Ianuarie și de aceia, cari n'au fost de față la aducerea concludului, dar asta s'a putut întâmpla din ambele părți, eu însă nu cred, că au votat, căci unii s'au și scusat cu acăsta, cum a fost p. e. dl Stroia, dar în fine au și putut votă ori-care om nepreocupat, căci concludul așa precum s'a adus și precum s'a verificat este corect, conform legii existente, și cel forțat de președintele ar fi fost o eludare a legii.

12. „Protopresbiterul negă, că ar fi adus și ar fi admis în sinod și nemembrii, și că ar fi luat acestia parte la discuțiune; susține însă, că asupra mai multor cestiuni s'a votat prin ridicarea mânilor, că cu ocasiunea unei asemenea votări unul dintre acuatori advocatul I. P. a ridicat ambele mâni, ca să fie numărat de două ori.”

ad 12. Toți aceia, cari pretindeau ca să între în lista membrilor, și aceia cari cereau să fie primiți ca membri noi în parochie, negreșit la sfatul acusatului, dar cel puțin cu încuviințarea lui erau în sinod, și de câte ori s'au făcut votarea prin sculare și ședere, au votat.

A președintelui datorință a fost ca pe acestea sau să-i comande la o parte, sau să-i scotă din sinod, însă nu numai nu o a făcut, dar d. e. lui V. i-a și dat cuvântul și a vorbit la obiectul, ce era pus la ordinea zilei, ba a și votat la alegere.

În cas de lipsă me rog să ascultați pe însuși V., carele este unul dintre reclamanți.

Nu știu, dacă a ridicat advocatul P. ambele mâni la votare sau ba, pentru-că eu eram în banca primă, ér P. pe la mijlocul băncilor, me rog să l'ascultați pe dănsul. Dacă a făcut-o însă, cred că o va fi făcut la un moment, când nu mai avea nici o însemnătate un vot, și nu serios, ci din glumă, căci el are obiceiul rău de a glumi și unde nu are loc gluma.

13. „Protopresbiterul n'a mai putut continua ședința din 2 Faur, căci era 8 ore séra, mulți dintre membrii mai așezați ai sinodului voiau se plece, și fiind-că speră, că cei neastempărați își vor mai veni în fire, ca la viitorea întrunire să fie cu puțință o votare seriôsă.”

ad 13. La totă întâmplarea aceia au fost neastempărați, cari vedându-se în minoritate de două ori au zădărnicit alegerea și nu majoritatea, carea cerea continuarea sinodului deși era indignată.

(Va urma).

Varietăți.

* (Dela curte.) Intréga Curte se află în Viena. Pela mijlocul lunei lui Ianuarie unii dintre membrii familiei domnitore vor veni la Budapesta.

* (Bal român la Arad.) Tinerimea română din Arad va arangia în 1 Februarie 1890 st. n. la Arad în salónele Otelului „Crucea albă” bal românesc, în favorul școlarilor séraci, dela școléle din loc.

Lista membrilor din comitetul arangiatorin cuprinde următorii domni:

Dr. Virgil Bogdan, president, Dr. Silviu Moldovan, secretariu; Dr. George Popoviciu, cassariu, C. Ardelean, Dr. G. Chicin, Dr. A. Demian, I. Herbay, Dr. I. Mera, Dr. C. Nicórá, V. Petco, M. Petcoviciu, Dr. P. Pipoș, Dr. St. C. Pop, N. Sierban, și Dr. I. Trăilescu.

* (Necrolog.) Crucean Mărginean preot gr. or. ca soț și Traian ca fiu, aduc la cunoscința număróșilor consăngeni amici și cunoscuți, cum-că pré-iubita soție și mamă Maria N. Ghiaja după un morb îndelungat în etate de 44 ani și în al 21 an al fericitei sale căsătorii proveđută cu s. taine la 29 Novembre a. c. și a dat nobilul seu suflet în mâinele Creatorului. Aședarea osémintelor prea iubitei decedate în cripta familiară s'au săvărșit la 1 Decembrie a. c. órele 2 p. m. în cimiteriul bisericeii gr. or. din Cinade.

Fi-ei țărina ușoră și memoria eternă!

* (Stipendii pentru străinătate). În zilele trecute am luat notiță despre mai multe stipendii câte de 300 fl. ce le-a destinat ministrul de comerciu pentru tinerii industriași sau comercianți, cari ar fi deciși să mērgă în străinătate și locuiesc pe teritoriul asupra căreia se estinde camera comercială din Cluș. Camera comercială din Brașov încă escrie un stipendiu pentru un tinēr, care ar voi se mērgă în străinătate spre a-și spori cunoscințele. Cei ce reflectă au a-și trimitte suplicele la numita cameră până la 31 Decembrie, ca apoi ea să l recomănde ministrului, pe care-l va află mai apt.

* Universitarii români din Cluș după-ce au văđut că încercările de a înciripă o societate au rămas zădărnice au avut buna idee de a se întruni spre a dá concerte și serate literare și așa a ținé în continuă vitalitate societatea română.

* (Constinuirea societății studenților români din Zürich.) Comitetul societății s'a constituit astfel: Președinte: Dl G. Dunka; vicepreședinte: Alésandru Dumitrescu; secretariu: Aur. Lupescu; cassariu: I. Izințu; actuariu: L. Teodoreanu; bibliotecariu: I. Luisescu.

* (Camere medicale.) Din Budapesta se scrie, că în urma unor consultări prealabile ale comitetului central al reuniunii de medici din țările sf. Stefan s'a luat hotărira să se atărnă dietei un proiect pentru a se înființă în Ungaria mai multe camere medicale.

* (Tariful pe zone.) Cifrele ce le presentă un raport al ministrului de comunicațiune cu privire la banii intrați dela introducerea tarifului pe zone sunt imbucurătoare. S'a constatat că în decursul celor 3 luni de față cu același timp din anul trecut suma intrată arată un plus de preste un jumătate milion.

* (Duel.) Duelul dintre Orbán și Horváth s'a făcut cu pistolul, dar din norocire glónțele au luat alte direcțiuni și nici unul dintre deputați n'a fost vătémăt.

* (Afacerea loteriei de stat din Budapesta.) Precum se raportéză suma defraudată în direcțiunea loteriei e de 40.000 fl. și nu precum declarase Radler la poliție de 16.000 fl. Directorul loteriei a demisionat, locul lui l'ocupă secretariul de finanțe, Tesarovici. Cu cercetarea, se urmēză s'au descoperit o mulțime de șărlatanii nouă.

* (Aritmetica în Franca veche.) După cum se vede, popórele orientale au fost calculaturi ingenioși. În Occident nu mai puțin. În Franca, pe la anul 1000, se făcea scotéla pe degete, și într'una din scrierile sale Alcuin indică mijlocul de a numără în acest chip până la 10 mii. Și acăsta e fórté simplu. Ósele celor din urmă trei degete dela mână dau unitățile; ale celorlalte două degete dau decimile. Astfel cu o singură mână poți numără până la o sută. Dacă acum convenim, că fie-care oscior dela mână cealaltă se prețuască de o sută de ori mai mult, decât osciórele dela întâia mână, putem atinge în acest mod cifra de 10 mii, produs al multiplicărei lui 100 prin 100. Cu timpul acest soi de numărație a fost părăsit.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 4 Decembrie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.—	101.10
Acțiuni de bancă de credit ung.	333.50	334.—
Galbin	5.61	5.62
Napoleon	9.40	9.40 ¹ / ₂

Nr. 622

[241] 3-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Brosceeni, protopresbiteratul Mercurii, prin această se escrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Folosirea porțiunii canonice constatătoare din 10 jugere 1219° orgii pământ arătoriu; 1533° orgii grădină, 1 juger 975° orgii fânețe, toate cu un venit anual calculat în calcul mediu după venitul celor cinci ani din urmă fl. 200.—

2. Dela 70 familii câte o ferdelă cucuruz sfârmit à 70 cr. fl. 49.—

3. Dela 70 familii câte o țe de lucru cu palmele à 30 cr. fl. 21.—

4. Venitul dela umblarea cu crucea la Bobotéză fl. 30.—

5. Venitele stolari dela botezuri, cununii și îngropăciuni, după calculul mediu al celor 5 ani din urmă fl. 60.—

6. Folosirea unui pământ al bisericeii cu venit anual de fl. 30.—

Suma fl. 400.—

Reflectanții la acest post au a și asterne petițiunile de concurs, instruite conform legilor în vigöre subseminatului oficiu protopresbiteral în termenul de mai sus.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Mercurii în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Mercuria, la 7 Novembre, 1889

Ioan Droc,
protp.

Nr. 697.

[239] 3-3

CONCURS.

Pentru indeplinirea postului vacant de paroch din parochia de clasa a III-a Mogója se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Folosirea cimiteriului în mărime de 1000°, a progradiei bisericeii și a unei grădini, cari toate la oaltă aduc un venit anual de fl. 6.—

2. Dela 180 căsi câte o ferdelă mică (16 cupe) de cucuruz sfârmat à fl. 180.—

3. Tot dela atâtea căsi câte o țe de lucru cu palma fl. 40.—

4. Pentru 4 molitve pe an dela fie-care casă câte 60 cruceri fl. 108.—

5. Stolele usitate, cari se pot află dela subseminatului oficiu protopresbiteral și cari după calculul mediu al celor 5 ani din urmă dau un venit anual de fl. 120.—

6. Remunerațiuni pentru alte funcțiuni împreunate cu serviciul intern și estern bisericesc fl. 46.60

Suma venitului anual fl. 500.60

Doritorii de a ocupă acest post sunt poftiți a și asterne petițiunile lor concursuali instruite conform dispozițiunilor statutului organic și ale regulamentului pentru parochii la subseminatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Dees, 6 Novembre, 1889.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Dees în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Teodor Herman,
protopresbiter.

Spre evitarea

Insolvenței

a fost necesitată o fabrică vienesă de rufe Jäger-iane a vinde cu preț bagatel marele seu magazin de articuli de țe soi; și noue ne a succes a-i cumpără acest magazin mai pe nimica și așa am compus

Adjustări de eamnă

pentru domni, dame și copii,

cari le dăruim cu un preț pe jumătate ori pe a treia parte.

De voesci să rămâni sănetos nu întârziă a-ți comandă următoarele escelente

Rufe Jäger-iane I^{ma}

deore-ce ele în urma împărțirei egale a căldurei pe corp, resistă necondiționat înfuițelor păgubitore ale timpului.

Grupul I. pentru domni.

1 jachetă Jäger-iană	prețul 2.40
1 ismeană	2.50
1 păreche încălțitoare de puls Jäger-iană	—60
1 păreche ciorapi Jäger-iani	—60
1 păreche mănuși	—80
Prețul real 6.90	

Grupul II. pentru dame.

1 jachetă Jäger-iană	prețul 2.70
1 ismeană	3.—
1 păreche încălțitoare de puls Jäger-iane	—60
1 păreche ciorapi Jäger-iani	—60
1 păreche mănuși	—80
Prețul real 8.50	

Obiectele de mai sus le vindem noi numai cu **2 fl. 95 cr. v. a.**

Obiectele de mai sus le vindem noi numai cu **3 fl. 95 cr. v. a.**

Grupul III. pentru băieți și fetețe dela 6—12 ani.

1 jachetă Jäger-iană, 1 ismeană Jäger-iană, 1 păreche încălțitoare de puls Jäger-iană, 1 păreche ciorapi Jäger-iani, 1 păreche mănuși Jäger-iane; prețul real împreună fl. 4.25

Acest grup III. îl vindem pentru **fl. 2.25 v. a.**

Cătă vreme ține provisiunea.

Pecătuesce ori-cine, care nu se folosesc de această ocaziune.

Espedarea se face prelungă trimiterea prețului ori cu rambursă postală. — Acela care comandăză toate trei grupurile și trimite înainte prețul lor, primesce marfa scutită de porto. — Ne rugăm a se indică dacă persóna e mare ori mică.

J. Steiner & Comp. Budapester Waaren-Export

[136] 4—12 **Budapest III. Lajosgasse 181.**

Tabela zonelor pentru căile ferate din Transilvania și giur.

Prețurile pentru trenuri accelerate:		Prețurile pentru trenuri de persóne:	
Clasa		Clasa	
I. II. III.	I. II. III.	I. II. III.	I. II. III.
Zona I. fl. —60, —50, —30	Zona VIII. fl. 4.80, 4.—, 2.40	Zona I. fl. —50, —40, —25	Zona VIII. fl. 4.—, 3.20, 2.—
II. " 1.20, 1.—, —60	IX. " 5.40, 4.50, 2.70	II. " 1.—, —80, —50	IX. " 4.50, 3.60, 2.25
III. " 1.80, 1.50, —90	X. " 6.—, 5.—, 3.—	III. " 1.50, 1.20, —75	X. " 5.—, 4.—, 2.50
IV. " 2.40, 2.—, 1.20	XI. " 6.60, 5.50, 3.30	IV. " 2.—, 1.00, 1.—	XI. " 5.50, 4.40, 2.75
V. " 3.—, 2.50, 1.50	XII. " 7.20, 6.—, 3.60	V. " 2.50, 2.—, 1.25	XII. " 6.—, 4.80, 3.—
VI. " 3.60, 3.—, 1.80	XIII. " 8.40, 6.50, 4.20	VI. " 3.—, 2.40, 1.50	XIII. " 7.—, 5.30, 3.50
VII. " 4.20, 3.50, 2.10	XIV. " 9.60, 7.—, 4.80	VII. " 3.50, 2.80, 1.73	XIV. " 8.—, 5.80, 4.—

Clasa	I.	II.	III.
1. Stațiune	fl. —30,	—15,	—10
2. Stațiuni	" —40,	—22,	—15

Zona	Arad	Blaș	Huedin	Bistrița	Brașov	Dees	Deva	Elisabetopol	Feldióra	Alba-Iulia	Hațeg	Homorod-Cohalm	Cluș	Murș-Oșorheiu	Mediaș	Aiud	Sibiu	Oradea-mare	Petroșeni	Simeria (Piski)	Predeal	Püspök-Ladány	Sighișóra	Gherla	Reghinul-săsesc	Orăștie	Odorheiuul-sécuesc	Turda	Teiuș	Hunedóra	Ocna-Sibiului		
Vințul de jos	13	3	12	12	14	11	3	7	14	1	5	12	9	8	6	3	8	14	8	3	14	14	8	10	10	2	12	6	2	4	7		
Arad	13	14	14	14	14	10	14	14	13	12	14	14	14	14	14	14	14	14	10	14	10	14	13	14	14	11	14	14	14	11	14		
Blaș	3	14	12	12	13	10	7	4	12	3	8	9	8	8	3	2	5	14	12	6	14	14	5	10	10	5	8	5	1	7	4		
Huedin	12	14	12	11	14	7	14	14	11	14	14	3	12	13	9	14	7	14	13	14	11	14	6	13	13	14	7	10	14	14	14		
Bistrița	12	14	12	11	14	4	14	14	12	14	14	8	10	14	10	14	14	14	14	14	14	14	4	5	12	13	14	10	11	14	14	14	
Brașov	14	14	13	14	14	14	10	1	14	14	5	14	14	11	14	13	14	14	14	2	14	8	14	14	14	12	14	14	14	14	13	13	
Dees	11	14	10	7	4	14	13	13	14	10	14	4	12	12	8	14	13	14	13	14	14	14	1	12	12	14	6	9	13	13	13	13	
Deva	3	10	7	14	14	13	11	14	4	2	14	12	12	9	6	12	14	6	1	14	14	12	13	13	1	14	9	5	1	11	4	4	
Elisabetopol	7	14	4	14	14	10	13	11	1	6	5	12	11	1	6	5	14	10	12	14	1	13	9	4	9	5	11	1	1	1	1	4	
Feldióra	14	14	12	14	14	1	14	14	8	14	14	3	14	14	9	13	13	14	14	3	14	7	14	14	14	10	14	13	14	12	12	12	
Alba-Iulia	1	13	3	11	12	14	10	4	6	14	5	11	8	7	5	2	8	14	9	3	14	14	8	9	10	2	11	5	1	4	7	7	
Hațeg	5	12	8	14	14	14	2	12	14	5	14	13	12	11	8	12	14	3	2	14	14	13	13	14	3	14	11	7	3	12	12	12	
Homorod-Cohalm	12	14	9	14	14	5	14	14	5	3	11	14	14	14	6	11	10	14	14	7	14	3	14	14	13	7	13	10	14	9	14	9	
Cluș	9	14	8	3	8	14	4	12	12	14	8	13	14	8	11	6	12	10	14	11	14	13	13	3	11	10	14	4	7	12	12	12	
Murș-Oșorheiu	8	14	8	12	10	14	12	12	11	14	7	12	14	8	10	5	12	14	11	14	14	12	10	14	12	2	10	14	6	6	12	12	
Mediaș	6	14	2	13	14	11	12	9	1	9	5	11	6	11	10	5	4	14	13	9	12	2	12	8	6	8	4	10	3	10	3	3	
Aiud	3	14	2	9	10	14	8	6	6	13	2	8	11	6	5	5	7	14	11	6	14	14	7	7	7	4	11	3	1	7	6	6	
Sibiu	8	14	5	14	14	13	14	12	5	13	8	12	10	12	4	7	14	14	11	14	14	6	13	13	10	9	10	6	12	1	1	1	
Oradea-mare	14	10	14	7	14	14	13	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	4	14	12	14	14	14	14	13	14	14	14	14	14	14
Petroșeni	8	14	12	14	14	14	14	6	14	14	9	3	14	14	13	11	14	14	5	14	14	14	14	6	14	13	10	6	14	6	14	6	
Simeria (Piski)	3	10	6	13	14	14	13	1	10	14	3	2	14	11	11	9	6	11	14	5	14	14	11	12	12	1	13	9	5	1	10	10	
Predeal	14	14	14	14	14	12	14	14	12	3	14	14	7	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	13	14	14	14	14	14	14	14
Püspök-Ladány	14	13	14	11	14	14	14	14	14	14	14	14	14	13	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Sighișóra	8	14	5	14	14	8	14	12	1	7	8	13	3	13	12	2	7	6	14	11	10	14	13	14	10	3	11	7	12	5	5	5	
Gherla	10	14	10	6	5	14	1	13	13	14	9	13	14	3	10	12	7	13	14	12	14	14	13	12	12	14	5	8	13	13	13	13	
Reghinul-săsesc	10	14	10	13	12	14	12	13	13	14	10	14	14	11	2	12	7	13	14	12	14	14	14	12	12	11	8	8	13	13	13	13	
Orăștie	2	11	5	13	13	14	12	1	9	14	2	3	13	10	10	8	4	10	14	6	1	14	14										